

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering

Van

[Redacted]

T

[Redacted]

Datum
18 maart 2021

Referentie

[Redacted]

Reeds afgestemd met
DUO, FEZ, WJZ

Aantal pagina's
2

nota

Kamerbrief n.a.v motie Futselaar en Van der Hul over
compensatie van leenstelselstudenten

Aanleiding

Tijdens de begrotingsbehandeling is door de leden Futselaar (SP) en Van der Hul (PvdA) een motie ingediend die verzoekt om de mogelijkheden voor compensatie aan studenten die te maken hebben gehad met het leenstelsel en daarvoor enkele varianten te ontwikkelen. Met deze brief geeft u uitvoering aan deze motie.

Samenvatting van de brief

- De brief geeft een – met DUO afgestemde- technische weergave van de (on)mogelijkheden voor compensatie van studenten die tijdens het studievoorschotstelsel hebben gestudeerd. Daarin staan twee vragen en de keuzes die daarbij horen centraal:
 - o Wie moeten er in aanmerking komen voor compensatie?
 - o Op welke wijze wordt er gecompenseerd?
- Bij de eerste vraag wordt aandacht besteed aan de afbakening van de doelgroep door te kijken naar:
 - o Een onderscheid naar het hebben van een studielening;
 - o Een onderscheid tussen studenten die enkel gedurende hun master-opleiding studeerden in het studievoorschotstelsel en studenten die hun volledige opleiding in het studievoorschotstelsel hebben gestudeerd; en
 - o Een onderscheid naar de nominale duur van de opleiding.
- Tevens wordt de mogelijkheid van een diploma-eis voor het in aanmerking komen voor compensatie benoemd.
- Bij de tweede vraag worden drie mogelijkheden benoemd, namelijk uitbetalen, aftrekken van de openstaande studieschuld of een hybride variant met een combinatie van beiden.
- Qua hoogte is uitgegaan van compensatiebedragen van €10.000, €5.000 en €2.500. Daarbij is aangegeven dat ook ieder ander bedrag mogelijk is.
- Tot slot is een vijftal varianten toegevoegd waarin keuzes op bovenstaande elementen zijn gecombineerd. Deze geven geen uitputtend beeld en geven ook geen voorkeur voor een specifieke variant aan.

Besluiten door ondertekening

U wordt geadviseerd de brief te ondertekenen en te laten verzenden aan de Tweede Kamer. Daarmee doet u de motie van de leden Futselaar en Van der Hul af.

Toelichting

Datum
18 maart 2021

- In de brief worden verschillende keuzes en varianten gepresenteerd. Er wordt expliciet geen voorkeur uitgesproken. U geeft in de brief aan dat de keuze voor (de vormgeving van) compensatie aan een nieuw kabinet is. Die besluitvorming hangt ook samen met eventuele aanpassingen in het studiefinancieringsstelsel die het nieuwe kabinet wenst.
- Op enkele punten wordt wel de vraag gesteld of een keuze uitlegbaar en juridisch houdbaar is. Het gaat daarbij om:
 - o De keuze om enkel studenten met een studielening te compenseren. Studenten die veel hebben gewerkt om hun studie te betalen en niet te hoeven lenen, worden dan benadeeld.
 - o Compenseren door de studieschuld kwijt te schelden – dit heeft hetzelfde effect. Studenten die geen lening (meer) hebben worden benadeeld.
- Ook wordt aangegeven of bepaalde keuzes uitvoeringstechnisch haalbaar zijn. Hiervoor is uitgebreid contact geweest met DUO. Hieruit zijn enkele keuzes naar voren gekomen die niet uitvoerbaar zijn en die ook als zodanig in de brief zijn benoemd:
 - o Het is niet mogelijk om iedereen die recht had op studiefinanciering in aanmerking te laten komen voor compensatie. We gaan daarom uit van studenten die een studiefinancieringsproduct hebben aangevraagd. Dat kan dus ook enkel een studentenreisproduct zijn.
 - o Het is niet mogelijk om met terugwerkende kracht te bepalen of studenten uit- of thuiswonend waren gedurende hun studie. Dat is simpelweg niet bijgehouden. Varianten met compensatie op aanvraag of bewijslast bij de student leggen, zijn uitvoeringstechnisch zeer complex en foutgevoelig.
 - o Het is zeer ingewikkeld om de hoogte van de compensatie inkomensafhankelijk te maken. Dat geldt zowel voor de afhankelijkheid van het inkomen van de (oud-)student, als van het inkomen van de ouders. NB: dit punt is ook aan de orde gekomen gedurende de uitvraag voor Keuzes in Kaart, de brief volgt op dit punt de KiK-teksten.
- De gekozen varianten zijn niet uitputtend en laten een breed spectrum aan verschillende opties zien. Het wordt geëxpliciteerd dat dit niet betekent dat niet gepresenteerde varianten niet wenselijk of niet mogelijk zijn.
- De varianten laten zien dat compensatie – in welke vorm dan ook – naar verwachting niet goedkoop zal zijn. Het gaat immers om grote aantallen studenten – 1.095.000 studenten in de variant waar alle studenten in aanmerking komen voor compensatie (variant 1) en 656.636 studenten in de meest restrictieve variant (variant 5).
- Hoewel het uitkeren van compensatie uitvoeringstechnisch mogelijk is, moet rekening gehouden worden met een grote druk op DUO. Compensatie gaat immers per definitie samen met een aanpassing van het studievoorschotstelsel.
- Er is reeds contact geweest met de studentenbonden over de inhoud van de brief.

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Nota ter ondertekening_brief compensatie.docx
Datum: vrijdag 26 maart 2021 10:18:14

Ja die toevoeging zat ik ook al over te denken, doe die maar. En zet het ook maar in een voetnoot, vind ik wel passend eigenlijk.

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 26 maart 2021 10:17
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Nota ter ondertekening_brief compensatie.docx

Ha [REDACTED],

De nota heb ik aangepast.

Voor de brief – we hadden eerst alleen het bedrag voor thuiswonend ter illustratie in de voetnoot staan. Het leek mij verstandig om dat beeld completer te schetsen (mede n.a.v. het gesprek met de studentenbonden), door daar ook het bedrag voor uitwonend te noemen. Daarnaast heb ik het ook in de tekst gezet, waardoor het nu inderdaad prominenter aandacht krijgt.

Ik zou het er zelf niet helemaal uit willen halen, omdat het wel een goede illustratie biedt. Wat ik zou willen voorstellen is dat ik er een zin aan toevoeg om in herinnering te brengen dat dit puur ter illustratie is en dat er geen onderscheid gemaakt kan worden naar deze groepen.

Wat daarnaast een optie zou zijn is, om het weer in de voetnoot te plaatsen. Ik denk zelf dat dat met bovengenoemde toevoeging niet nodig is. Hoe kijk jij daar tegen aan?

Groeten,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 25 maart 2021 10:31
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Nota ter ondertekening_brief compensatie.docx

Hoi [REDACTED], zie reactie op de nota.

Qua brief: is het nu wel handig om die bedragen uit en thuiswonend te noemen, aangezien we zelf zeggen dat een dergelijk onderscheid niet uitvoerbaar is?

Gr [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Brief compensatie_v3.2.docx
Datum: maandag 29 maart 2021 13:41:48
Bijlagen: [Brief compensatie_v3.2.docx](#)

Hoi [REDACTED], ik had [REDACTED] aan de lijn over brief compensatie. Zie bijgaand [REDACTED] opmerkingen. Ik weet niet of ik in de juiste versie heb gewerkt dus ik zou je eigen versie er even bij pakken.
Als er vragen zijn hoor ik het graag!

Groet [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: RE: compensatiebrief laatste aanpassingen
Datum: vrijdag 2 april 2021 11:11:01

Ha [REDACTED],

Ik heb het aangepast.

Groeten,
[REDACTED]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 2 april 2021 10:45
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: compensatiebrief laatste aanpassingen

Hallo [REDACTED],

De IRF heeft nog een kleine opmerking bij de nieuwe teksten; het gaat om het woordje "rechtvaardig" in onderstaande alinea op pagina 9; zij geven aan dat de uitspraak of iets rechtvaardig is een politieke uitspraak is. Wel kun je hier opnemen dat het niet doelmatig is om de compensatie op deze manier vorm te geven. Hier hebben ze wel een punt denk ik.
Wil je dat nog aanpassen? Zal ik de brief voor de snelheid vast doorzetten?

[REDACTED]

Groeten,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Cc:
Onderwerp: Brief compensatie
Datum: dinsdag 6 april 2021 09:58:11
Bijlagen: [Brief compensatie.docx](#)

Ha [REDACTED],

Net heb ik naar de Kamerbrief over compensatie gekeken, zie bijgaand nog een enkele opmerking/vraag. Wat een boeiende materie en ik vind het een erg knappe brief geworden!

Zou je mij een seintje kunnen geven als er een nieuwe versie is?
[REDACTED], is de IRF ook al akkoord met deze brief?

Groet,
[REDACTED]